

คุณสมบัติบัณฑิตที่นายจ้างต้องการ: ตามทัศนะของผู้ประกอบการ
สำนักงานบัญชีระดับประเทศ

DESIRED QUALITIES OF ACCOUNTING GRADUATES: FROM THE
PERSPECTIVE OF ENTREPRENEURS IN NATIONAL ACCOUNTING FIRMS

ดวงกมล สุขแก้วมณี¹

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์องค์ประกอบคุณสมบัติบัณฑิตที่นายจ้างต้องการ:ตามทัศนะของผู้ประกอบการสำนักงานบัญชีระดับประเทศ และตรวจสอบความกลมกลืนของโมเดลคุณสมบัติบัณฑิตที่นายจ้างต้องการกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ประชากรเป็นผู้ประกอบการสำนักงานบัญชีระดับประเทศที่จดทะเบียนกับกรมพัฒนาธุรกิจการค้าจำนวน 1,552 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามคุณสมบัติบัณฑิตที่นายจ้างต้องการ การวิเคราะห์ข้อมูลแบ่งออกเป็น 1) การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ โดยการสกัดองค์ประกอบด้วยวิธีวิเคราะห์ตัวประกอบหลัก หมุนแกนองค์ประกอบด้วยวิธีแวกซ์แมกซ์ และ 2) การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับสอง เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องกลมกลืนของโมเดลคุณสมบัติบัณฑิตที่นายจ้างต้องการกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ผลการวิจัยพบว่า องค์ประกอบคุณสมบัติบัณฑิตที่นายจ้างต้องการประกอบด้วย 4 ด้าน เรียงลำดับตามค่าน้ำหนักองค์ประกอบ คือ 1) ด้านคุณค่า จริยธรรม และทัศนคติทางวิชาชีพ 2) ด้านความรู้และความสามารถ 3) ด้านทักษะและความถนัด และ 4) ด้านบุคลิกภาพและคุณสมบัติเฉพาะ ส่วนการตรวจสอบความสอดคล้องกลมกลืนของโมเดลพบว่า $\chi^2 = 568.77$, $df = 286$, $P = .000$, $GFI = 0.83$, $AGFI = 0.73$, $CFI = 0.98$, $SRMR = 0.07$ และ $RMSEA = 0.07$ แสดงว่า โมเดลคุณสมบัติบัณฑิตที่นายจ้างต้องการ: ตามทัศนะของผู้ประกอบการสำนักงานบัญชีระดับประเทศสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์อยู่ในเกณฑ์ดี

¹ ปรัชญาคุณภูมิบัณฑิต สาขาวิจัยและสถิติทางวิทยาการปัญญา วิทยาลัยวิทยาการวิจัยและวิทยาการปัญญา มหาวิทยาลัยบูรพา

คำสำคัญ: การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน คุณสมบัตินิสัยที่นายจ้างต้องการ
สำนักงานบัญชีระดับประเทศ

ABSTRACT

The purposes of this research were to do factor analysis of desired qualities of accounting graduates: from the perspective of entrepreneurs in national accounting firms and to validate the model with empirical data. The sample were entrepreneurs in national accounting firms registered with the department of business development, total to 1,552 people. The research tool were a questionnaire. Data analysis was divided into exploratory factor analysis with principal component analysis method extraction and varimax rotation method; and second order confirmatory factor analysis in order to alidate the model with empirical data. The research findings were desired qualities of accounting graduates: from the perspective of entrepreneurs in national accounting firms, consisting mainly of 4 factors. Rated by order of factor loading were as follows: 1) values, ethics and career attitudes; 2) knowledge and ability; 3) skills and aptitude; and 4) personality and specific qualifications. The research results have shown that the model desired qualities of accounting graduates: from the perspective of entrepreneurs in national accounting firms fit to the empirical data indicators provided were as follows: $\chi^2 = 568.77$, $df = 286$, $P = 0.00$, $GFI = 0.83$, $AGFI = 0.73$, $CFI = 0.98$, $SRMR = 0.07$ and $RMSEA = 0.07$

Keywords: Confirmatory Factor Analysis, Desired Qualities of Accounting Graduates, National Accounting Firms

บทนำ

มหาวิทยาลัยเป็นหน่วยงานแห่งความคาดหวังของสังคมในการผลิตทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณภาพในยุคโลกไร้พรมแดน การผลิตบัณฑิตที่มีคุณสมบัติไม่ตรงตามความต้องการของตลาดแรงงานจะส่งผลกระทบต่อการจ้างงาน ทำให้เกิดภาวะแรงงานคุณภาพต่ำและล้นตลาด ตลอดจนสร้างความเสียหายต่อการดำเนินธุรกิจขององค์กรและความน่าเชื่อถือในคุณภาพแรงงานของประเทศ

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาได้ประมาณการจำนวนนักศึกษาเข้าใหม่ระดับปริญญาตรีพบว่า ในระหว่างปี พ.ศ. 2550-2559 จำนวนนักศึกษาเข้าใหม่ปีละประมาณ 5 แสนกว่าคนและมีบัณฑิตระดับปริญญาตรีจบใหม่ปีละประมาณ 3-4 แสนกว่าคน (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2555 อ้างถึงใน ประชาชาติธุรกิจ, 2555) จากตัวเลขประมาณการดังกล่าวแสดงให้เห็นว่า จะมีบัณฑิตจำนวนมากต้องตกงาน ดังนั้นมหาวิทยาลัยต้องตระหนักถึงคุณภาพและความเข้มงวดในการเรียนการสอนเพื่อผลิตบัณฑิตให้มีคุณสมบัติเพียงพอสำหรับการปฏิบัติหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพและมีคุณสมบัติตรงตามความต้องการของนายจ้าง

สาขาวิชาการบัญชีเป็นสาขาที่มีผู้สมัครเข้าศึกษาต่อเป็นจำนวนมาก เพราะนักบัญชีเป็นอาชีพที่ถูกสงวนไว้สำหรับผู้ที่มีความรู้ความสามารถเฉพาะทางตามพระราชบัญญัติการบัญชี พ.ศ. 2543 และพระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2547 อีกทั้งยังเป็นอาชีพที่มีความสำคัญและจำเป็นสำหรับธุรกิจทุกประเภท แต่เนื่องจากลักษณะของงานบัญชีมีความเกี่ยวข้องกับฐานะทางการเงินและผลการดำเนินงานของกิจการ จึงส่งผลให้การผลิตบัณฑิตนอกจากจะต้องตระหนักถึงคุณภาพและความเข้มงวดในการเรียนการสอนแล้วยังต้องตระหนักถึงคุณสมบัติของการเป็นผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีที่บัณฑิตพึงมีด้วยจากการทบทวนงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับคุณสมบัติบัญชีบัณฑิตที่นายจ้างต้องการ เช่น Moncada, Sanders & Czyzewski (1997) และอมรา ติรศรีวิวัฒน์ (2552) พบว่า คุณสมบัติบัญชีบัณฑิตที่นายจ้างต้องการสามารถสรุปได้เป็น 5 ด้าน ประกอบด้วย (1) ด้านความรู้และความสามารถ (2) ด้านทักษะและความถนัด (3) ด้านคุณค่า จริยธรรม และทัศนคติทางวิชาชีพ (4) ด้านประสบการณ์ทำงานจริง และ (5) ด้านบุคลิกภาพและคุณสมบัติเฉพาะ

จากผลการวิจัยข้างต้น เพื่อให้ได้คุณสมบัติของบัญชีบัณฑิตที่ครอบคลุมตามความต้องการของนายจ้าง ผู้วิจัยได้นำคุณสมบัติทุกด้านที่งานวิจัยในอดีตได้กล่าวถึงมากำหนดเป็น 5 องค์ประกอบ จากนั้นทำการวิเคราะห์องค์ประกอบเพื่อยืนยันคุณสมบัติดังกล่าวและตรวจสอบความสอดคล้องกลมกลืนของคุณสมบัติบัญชีบัณฑิตที่นายจ้างต้องการในมุมมองของนายจ้างที่ปฏิบัติงานในสำนักงานบัญชีขนาดกลางที่มีสถานประกอบการอยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร (ผู้ประกอบการสำนักงานบัญชีระดับประเทศ) เนื่องจากบัณฑิตที่ผ่านการทำงานและฝึกฝนจากสำนักงานบัญชีส่วนใหญ่จะเป็นผู้มีความสามารถและทักษะอันดีเป็นที่ต้องการของธุรกิจและองค์กรทั่วไป จึงเป็นเหตุผลที่น่าเชื่อถือได้ว่าคุณสมบัติของบัญชีบัณฑิตที่ผู้ประกอบการสำนักงานบัญชีต้องการจะเป็นตัวแทนที่ดีและเป็นคุณสมบัติที่นายจ้างต้องการเช่นกัน ประกอบกับกรุงเทพมหานครเป็นศูนย์กลางทางเศรษฐกิจและการจ้างงานขนาดใหญ่ของประเทศ ดังนั้นการศึกษาในมุมมองของผู้ประกอบการสำนักงานบัญชีระดับประเทศจะทำให้ทราบถึงคุณสมบัติบัญชีบัณฑิตที่นายจ้างต้องการ ซึ่งเป็นคุณสมบัติ

ที่ตลาดการจ้างงานส่วนใหญ่ใช้เป็นเกณฑ์ในการพิจารณารับบุคคลเข้าทำงาน งานวิจัยฉบับนี้มุ่งเน้นศึกษาคุณสมบัติของบัญชีบัณฑิตที่นายจ้างต้องการ เพื่อนำมาปรับปรุงและพัฒนาการเรียนการสอนในสถาบันการศึกษาให้สามารถผลิตบัณฑิตได้อย่างมีประสิทธิภาพสามารถออกไปปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

วัตถุประสงค์

1. เพื่อวิเคราะห์องค์ประกอบคุณสมบัติบัญชีบัณฑิตที่นายจ้างต้องการ: ตามทรรศนะของผู้ประกอบการสำนักงานบัญชีระดับประเทศ
2. เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องกลมกลืนของโมเดลคุณสมบัติบัญชีบัณฑิตที่นายจ้างต้องการ: ตามทรรศนะของผู้ประกอบการสำนักงานบัญชีระดับประเทศ

กรอบแนวคิดการวิจัย

จากแนวคิดแบบจำลอง Input-Environment-Output (IEO) ของ Astin (1993) แนวคิดของมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี (International Education Standards for Professional Accountants: IES (International Federation of Accountants, 2008)) และผลการวิจัยของ Moncada, Sanders & Czyzewski (1997) สามารถสรุปคุณสมบัติบัญชีบัณฑิตออกเป็น 5 ด้าน ได้แก่ (1) ด้านความรู้และความสามารถ (2) ด้านทักษะและความถนัด (3) ด้านคุณค่า จริยธรรม และทัศนคติทางวิชาชีพ (4) ด้านประสบการณ์ทำงานจริง และ (5) ด้านคลินิกภาพและคุณสมบัติเฉพาะ จากแนวคิดและผลการวิจัยดังกล่าว ผู้วิจัยได้นำคุณสมบัติบัญชีบัณฑิตทั้ง 5 ด้าน มาพัฒนาโมเดลสมมติฐานองค์ประกอบคุณสมบัติบัญชีบัณฑิตที่นายจ้างต้องการ ดังภาพ 1

ภาพ 1 โมเดลสมมติฐานองค์ประกอบคุณสมบัติบัญชีบัณฑิตที่นายจ้างต้องการ

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรเป็นผู้ประกอบการสำนักงานบัญชีระดับประเทศที่จดทะเบียนกับกรมพัฒนาธุรกิจการค้าจำนวน 1,552 คน

เครื่องมือในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม แบ่งเป็น 2 ตอน มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ การเขียนตอบสั้น และเป็นมาตรฐานประมาณค่า 7 ระดับ ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับผู้ประกอบการสำนักงานบัญชีระดับประเทศ เป็นแบบตรวจสอบรายการและเขียนตอบสั้น

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณสมบัติบัญชีบัณฑิตที่นายจ้างต้องการแบ่งออกเป็นคุณสมบัติ 5 ด้าน ได้แก่ (1) ด้านความรู้และความสามารถ (2) ด้านทักษะและความถนัด (3) ด้านคุณค่า จริยธรรม และทัศนคติทางวิชาชีพ (4) ด้านประสบการณ์ทำงานจริง และ (5) ด้านบุคลิกภาพและคุณสมบัติเฉพาะ แบบสอบถามมีลักษณะเป็นมาตรฐานประมาณค่า 7 ระดับ มีค่าความเที่ยงทั้งฉบับเท่ากับ 0.94

การเก็บรวบรวมข้อมูล

วิธีการเก็บข้อมูลโดยการส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์ให้ประชากรทั้งหมด 1,552 คน ตอบแล้วส่งกลับคืนมาให้ผู้เก็บรวบรวมข้อมูล โดยมีข้อมูลที่ได้รับการตอบกลับจำนวนทั้งสิ้น 650 คน

การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นเพื่อพิจารณาลักษณะการแจกแจงของตัวแปรและวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรสังเกตได้ในโมเดล จากนั้นตรวจสอบความตรงเชิงโครงสร้างของโมเดลการวัดตัวแปรแฝงด้วยการวิเคราะห์องค์ประกอบ และตรวจสอบความกลมกลืนของโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุที่ได้พัฒนาขึ้นกับข้อมูลเชิงประจักษ์ด้วยการวิเคราะห์โมเดลสมการโครงสร้าง

ผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจของคุณสมบัติบัญชีบัณฑิตที่นายจ้างต้องการตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 พบว่า คุณสมบัติบัญชีบัณฑิตที่นายจ้างต้องการมี 4 องค์ประกอบ ได้แก่ (1) ด้านความรู้และความสามารถ (2) ด้านทักษะและความถนัด (3) ด้านคุณค่า จริยธรรม และทัศนคติทางวิชาชีพ และ (4) ด้านบุคลิกภาพและคุณสมบัติเฉพาะ ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบในแต่ละด้าน เรียงตามลำดับค่าผลรวมความแปรปรวนจากมากไปน้อย แสดงดังตาราง 1-4

ตาราง 1 องค์ประกอบที่ 1 ด้านทักษะและความถนัด

ตัวแปรที่	ข้อความ	น้ำหนักองค์ประกอบ
11	ทักษะด้านการสื่อสารภาษาอังกฤษ	0.81
10	ทักษะด้านการเขียนภาษาอังกฤษ	0.78
8	ทักษะด้านการเขียนภาษาไทย	0.77
9	ทักษะด้านการสื่อสารภาษาไทย	0.76
12	ทักษะด้านปฏิภาณไหวพริบและสติปัญญา	0.75
13	ทักษะด้านการคำนวณ	0.73
18	ทักษะด้านการแก้ปัญหาและการตัดสินใจ	0.72
15	ทักษะด้านการปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคล	0.70
17	ทักษะด้านการบริหารองค์กรและการจัดการธุรกิจ	0.69
14	ทักษะเฉพาะบุคคล	0.70
16	ทักษะด้านการวิเคราะห์	0.66
19	ทักษะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ	0.61
ผลรวมความแปรปรวน		8.72
ร้อยละของความแปรปรวน		25.65
ร้อยละของความแปรปรวนสะสม		25.65

ตาราง 2 องค์ประกอบที่ 2 ด้านบุคลิกภาพและคุณสมบัติเฉพาะ

ตัวแปรที่	ข้อความ	น้ำหนักองค์ประกอบ
32	ความเป็นผู้ใหญ่ ความระมัดระวัง และสุ่มรอบคอบ	0.86
29	ความกระตือรือร้น มุ่งมั่น และสู้งาน	0.86
30	ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์	0.85
31	ความเป็นผู้นำ	0.84
34	ความพร้อมด้านสุขภาพ	0.83
28	การทำงานร่วมกับผู้อื่นและความสามัคคี	0.82
33	ความพร้อมที่จะสามารถเดินทางไปทำงานที่อื่นได้	0.73
27	ประวัติและหลักฐานแสดงความสามารถพิเศษ	0.64
ผลรวมความแปรปรวน		8.06
ร้อยละของความแปรปรวน		23.72
ร้อยละของความแปรปรวนสะสม		49.37

ตาราง 3 องค์ประกอบที่ 3 ด้านความรู้และความสามารถ

ตัวแปรที่	ข้อความ	น้ำหนักองค์ประกอบ
2	เกรดเฉลี่ยสะสม	0.78
1	เกรดวิชาบัญชี สอบบัญชี และภาษีอากร	0.74
7	การทำกิจกรรมนอกหลักสูตร	0.68
3	ความรู้ทางด้านบัญชี การเงิน และความรู้ที่เกี่ยวข้อง	0.62
4	ความรู้ด้านองค์กรและธุรกิจ	0.57
ผลรวมความแปรปรวน		5.23
ร้อยละของความแปรปรวน		15.37
ร้อยละของความแปรปรวนสะสม		64.74

ตาราง 4 องค์ประกอบที่ 4 ด้านคุณค่า จริยธรรม และทัศนคติ

ตัวแปรที่	ข้อความ	น้ำหนักองค์ประกอบ
21	ความซื่อสัตย์	0.68
20	ความมีคุณธรรม	0.67
23	ทัศนคติที่ดีต่องานและต่อวิชาชีพ	0.66
24	ชื่อเสียงของสถาบันการศึกษา	0.64
22	ความขยันและอดทน	0.59
ผลรวมความแปรปรวน		3.79
ร้อยละของความแปรปรวน		11.13
ร้อยละของความแปรปรวนสะสม		75.87

จากการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจพบว่า คุณสมบัตินักบัญชีบัณฑิตที่นายจ้างต้องการมีทั้งหมด 4 องค์ประกอบ 30 ตัวแปรสังเกตได้ นำมาสร้างเป็นโมเดลองค์ประกอบ คุณสมบัตินักบัญชีบัณฑิตที่นายจ้างต้องการ ก่อนทำการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันผู้วิจัยได้ตรวจสอบเมทริกซ์สหสัมพันธ์ของข้อมูลในส่วนที่สอง โดยพิจารณาค่า Bartlett's Test of Sphericity ซึ่งมีค่าเท่ากับ 13644.50 ($p < .000$) แสดงว่า เมทริกซ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรแตกต่างจากเมทริกซ์เอกลักษณ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และ Kaiser-Meyer-Olkin Measure of Sampling Adequacy มีค่าเท่ากับ 0.87 แสดงว่า ตัวแปรมีความสัมพันธ์กันสามารถวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันได้ ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันดังตาราง 5 และโมเดลองค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับสองคุณสมบัตินักบัญชีบัณฑิตที่นายจ้างต้องการดังภาพ 2

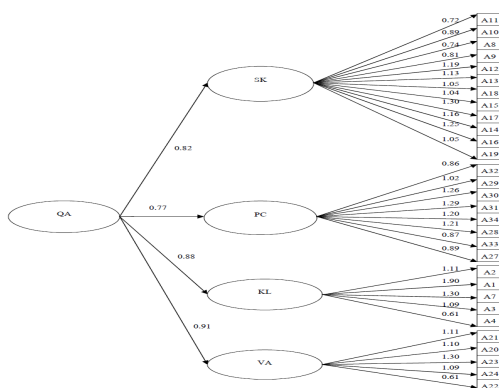
ตาราง 5 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันคุณสมบัติบัญชีบัณฑิตที่นายจ้างต้องการ

ตัวแปร	น้ำหนักองค์ประกอบ	ค่าความคลาดเคลื่อน มาตรฐานของการวัด (SE)	ค่าสัมประสิทธิ์ การทำนาย R^2
การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับแรก			
ด้านทักษะและความถนัด (SK)			
A11	0.72*	-0.05	0.47
A10	0.89*	-0.05	0.64
A8	0.74*	-0.08	0.42
A9	0.81*	-0.09	0.47
A12	1.19*	-0.10	0.85
A13	1.13*	-0.09	0.80
A18	1.04*	-0.08	0.78
A15	1.04*	-0.08	0.79
A17	1.30*	-0.10	0.87
A14	1.16*	-0.10	0.78
A16	1.25*	-0.10	0.81
A19	1.05*	-0.08	0.72
ด้านบุคลิกภาพและคุณสมบัติเฉพาะ (PA)			
A32	0.86*	-0.07	0.53
A29	1.02*	-0.08	0.73
A30	1.26*	-0.10	0.86
A31	1.29*	-0.10	0.88
A34	1.20*	-0.09	0.89
A28	1.21*	-0.09	0.86
A33	0.87*	-0.08	0.53
A27	0.89*	-0.09	0.64
ด้านความรู้ความสามารถ (KL)			
A2	0.64*	-0.05	0.43
A1	0.51*	-0.04	0.39
A7	0.96*	-0.09	0.73
A3	0.90*	-0.09	0.70
A4	0.66*	-0.08	0.35

ตาราง 5 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันคุณสมบัติบัญชีบัณฑิตที่นายจ้างต้องการ (ต่อ)

ตัวแปร	น้ำหนักองค์ประกอบ	ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของการวัด (SE)	ค่าสัมประสิทธิ์การทำนาย R^2
ด้านคุณค่า จริยธรรม และทัศนคติ (VA)			
A21	1.11*	-0.02	0.90
A20	1.10*	-0.03	0.93
A23	1.30*	-0.05	0.85
A24	1.09*	-0.04	0.81
A22	0.61*	-0.05	0.41
การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับสองคุณสมบัติบัญชีบัณฑิตที่นายจ้างต้องการ (QA)			
SK	0.82*	-0.09	0.68
PC	0.77*	-0.08	0.59
KL	0.88*	-0.1	0.77
VA	0.91*	-0.07	0.82
$\chi^2 = 568.77$, $df = 286$, $P = .000$, $GFI = 0.83$, $AGFI = 0.73$, $CFI = 0.98$, $SRMR = 0.07$ และ $RMSEA = 0.07$			

* $p < 0.05$

ภาพ 2 โมเดลองค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับสองคุณสมบัติบัญชีบัณฑิตที่นายจ้างต้องการ

สรุปและอภิปรายผล

1. ผลการวิเคราะห์หองค์ประกอบเชิงสำรวจพบว่า คุณสมบัตินักศึกษาชั้นปีที่ 1 ที่นายจ้างต้องการมี 4 องค์ประกอบ สามารถอธิบายคุณสมบัตินักศึกษาชั้นปีที่ 1 ที่นายจ้างต้องการได้ร้อยละ 75.87 แสดงว่าอาจมีองค์ประกอบอื่นๆ อีกที่งานวิจัยนี้ไม่ได้นำมาศึกษา หรืออาจจะมีสาเหตุมาจากองค์ประกอบด้านการปฏิบัติงานจริงและตัวแปรสังเกตได้ที่ 5, 6, 25 และ 26 มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบไม่ถึงเกณฑ์ที่กำหนด จึงถูกตัดออกจากโมเดล แสดงว่าองค์ประกอบและตัวแปรสังเกตได้นี้ไม่สามารถวัดคุณสมบัตินักศึกษาชั้นปีที่ 1 ที่นายจ้างต้องการได้ กล่าวอีกนัยหนึ่งคือ สำนักงานบัญชีระดับประเทศส่วนมากยินดีรับนักศึกษาจบใหม่ ที่ไม่มีประสบการณ์เข้าร่วมงาน

2. ผลการวิจัยพบว่า องค์ประกอบคุณสมบัตินักศึกษาชั้นปีที่ 1 ที่นายจ้างต้องการประกอบด้วย 4 ด้าน สามารถวัดได้จากตัวแปรสังเกตได้ 30 ตัวแปร ถ้าจัดเรียงลำดับคุณสมบัตินักศึกษาชั้นปีที่ 1 จากมากไปน้อยตามค่าน้ำหนักองค์ประกอบ (1) ด้านคุณค่า จริยธรรม และทัศนคติทางวิชาชีพ (2) ด้านความรู้และความสามารถ (3) ด้านทักษะและความถนัด และ (4) ด้านบุคลิกภาพและคุณสมบัติเฉพาะ แต่ละองค์ประกอบสอดคล้องกับแนวคิดและผลงานวิจัยดังต่อไปนี้

2.1 ด้านคุณค่า จริยธรรม และทัศนคติทางวิชาชีพ สอดคล้องกับแนวคิดของมาตรฐานการศึกษาาระหว่างประเทศสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี (IES#4) ที่กำหนดให้ ค่านิยม จรรยาบรรณ และทัศนคติทางวิชาชีพเป็นคุณสมบัติของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี โดยคุณสมบัตินี้ที่สำคัญ คือ ความซื่อสัตย์ความเที่ยงธรรมนอกจากนี้ยังสอดคล้องกับ Hardin & Stocks (1995) พบว่า ชื่อเสียงของมหาวิทยาลัยเป็นตัวบ่งชี้ที่ถูกนำมาพิจารณาคัดเลือกบุคลากรเข้าทำงาน เพ็ญธิดา พงษ์ธานี (2551) พบว่า ผู้รับผิดชอบงานด้านบัญชีในองค์กร รัฐบาล รัฐวิสาหกิจ เอกชนประเภทอุตสาหกรรม พาณิชยกรรม และบริการ ต้องการบัณฑิตที่มีคุณลักษณะด้านคุณค่า จรรยาบรรณ มากที่สุด

2.2 ด้านความรู้และความสามารถ สอดคล้องกับแนวคิดของมาตรฐานการศึกษาาระหว่างประเทศสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี (IES#2) กำหนดว่าบุคคลที่พร้อมจะเป็นผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีจำเป็นต้องมีความรู้ทางวิชาชีพบัญชีในขั้นสูง เพื่อให้การปฏิบัติหน้าเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพภายใต้สภาวะที่ซับซ้อนและเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา ความรู้ทางวิชาชีพประกอบด้วย 1) ความรู้ทางการบัญชี การเงิน และความรู้ที่เกี่ยวข้อง 2) ความรู้ทางองค์กรและธุรกิจ และ 3) ความรู้ทางเทคโนโลยีสารสนเทศ สอดคล้องกับ Moncada, Sanders & Czyzewski (1997) พบว่า คะแนนเฉลี่ยสะสม คะแนนเฉลี่ยวิชาบัญชีเป็นตัวบ่งชี้ที่ถูกนำมาพิจารณาในการคัดเลือกบุคลากรเข้าทำงาน Frederiekson &

Pratt (1995) พบว่า ความรู้ทั่วไป ความรู้ด้านบัญชี ความรู้ด้านสอบบัญชี ความรู้ด้านภาษีอากร ความรู้ด้านธุรกิจและสภาพแวดล้อม เป็นตัวบ่งชี้ที่ถูกนำมาพิจารณาในการคัดเลือกบุคลากรเข้าทำงาน

2.3 ด้านทักษะและความถนัด สอดคล้องกับแนวคิดของมาตรฐานการศึกษา ระหว่างประเทศสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี (IES#3) กำหนดว่า บุคคลที่พร้อมจะเป็นผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีจำเป็นต้องมีทักษะที่จะทำให้ตนสามารถเป็นได้ทั้งที่ปรึกษาธุรกิจ นักวิเคราะห์การเงิน ผู้สื่อสาร นักเจรจาต่อรอง และผู้จัดการในแต่ละสถานการณ์ที่เหมาะสม ทักษะทางวิชาชีพประกอบด้วย ทักษะทางปัญญา ทักษะทางวิชาการเชิงปฏิบัติและหน้าที่การทำงาน ทักษะทางคุณลักษณะเฉพาะบุคคล ทักษะทางปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและการสื่อสาร และทักษะการบริหารองค์กรและการจัดการทางธุรกิจ สอดคล้องกับ Moncada, Sanders & Czyzewski (1997) พบว่า ทักษะในการติดต่อสื่อสาร ทักษะด้านการเขียน ทักษะการใช้คอมพิวเตอร์ ทักษะในการจัดการองค์กร ทักษะระหว่างบุคคล ทักษะในการแก้ปัญหา ทักษะทางไหวพริบ และสติปัญญา เป็นตัวบ่งชี้ที่ถูกนำมาพิจารณาในการคัดเลือกบุคลากรเข้าทำงาน

2.4 ด้านบุคลิกภาพและคุณสมบัติเฉพาะ สอดคล้องกับ Moncada, Sanders & Czyzewski (1997) พบว่า ความกระตือรือร้น ความเป็นผู้นำ ความเป็นผู้ใหญ่ ความฉลาดเฉลียว ความมั่นใจในตนเอง ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ เป็นตัวบ่งชี้ที่ถูกนำมาพิจารณาในการคัดเลือกบุคลากรเข้าทำงาน Hardin & Stocks (1995) พบว่า ความพร้อมและความเต็มใจที่จะเดินทาง เป็นตัวบ่งชี้ที่ถูกนำมาพิจารณาในการคัดเลือกบุคลากรเข้าทำงาน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. เป็นแนวทางในการพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรการเรียนการสอนของคณะบัญชีหรือสาขาวิชาการบัญชีให้สอดคล้องและตรงตามความต้องการของนายจ้าง
2. เป็นแนวทางในการพัฒนาศักยภาพของนักศึกษาให้มีคุณสมบัติที่พึงมีเยี่ยงผู้ประกอบวิชาชีพ

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยต่อไป

1. ผลการวิจัยพบว่า องค์ประกอบคุณสมบัติบัญชีบัณฑิตที่นายจ้างต้องการทั้ง 4 ด้าน อธิบายคุณสมบัติบัญชีบัณฑิตที่นายจ้างต้องการได้ร้อยละ 75.87 แสดงว่า อาจมีองค์ประกอบอื่นๆ นอกเหนือจากกรอบแนวคิดการวิจัยนี้ ดังนั้นการวิจัยครั้งต่อไปอาจสังเคราะห์คุณสมบัติบัญชีบัณฑิตในด้านอื่น เพื่อให้ได้องค์ประกอบครอบคลุมตามสภาพความเป็นจริงมากยิ่งขึ้น

2. ขยายขอบเขตการวิจัยโดยกำหนดให้ตัวแทนของนายจ้างเป็นผู้ประกอบการสำนักงานบัญชีระดับภูมิภาคและระดับท้องถิ่น

เอกสารอ้างอิง

- กรมพัฒนาธุรกิจการค้า. (2543). **พระราชบัญญัติการบัญชี พ.ศ. 2543**. ค้นเมื่อ 20 สิงหาคม 2558, จาก http://www.dbd.go.th/ewt_news.php?nid=1078
- ประชาชาติธุรกิจ. (2555). **เคล็ดไม่ลับ เปลี่ยน "เด็กจบใหม่" ให้พร้อมลุยงาน**. ค้นเมื่อ 20 สิงหาคม 2558, จาก http://www.prachachat.net/news_detail.php?newsid=1342180715
- เพ็ญธิดา พงษ์ธานี. (2551). **คุณลักษณะของบัณฑิตสาขาการบัญชีที่องค์กรและ ผู้รับผิดชอบงานด้านบัญชี พึงประสงค์**. ค้นเมื่อ 20 สิงหาคม 2558, จาก <http://www.dpu.ac.th/laic/page.php?id=6204>
- สภาวิชาชีพบัญชี. (2547). **พระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2547**. ค้นเมื่อ 20 สิงหาคม 2558, จาก <http://www.fap.or.th/539609017.html>
- อมรา ตีรศรีวัฒน์. (2552). **คุณสมบัติบัญชีบัณฑิตที่นายจ้างต้องการ: ตามทรรศนะของผู้ประกอบการบัญชีระดับนานาชาติ. วารสารวิชาการสมาคมอุดมศึกษาเอกชน แห่งประเทศไทย**. 16 (1): 27-44.
- Astin, A.W. (1993). **What Matters in College? Four Critical Years Revisited**. San Francisco: Jossey-Bass.
- Frederickson J.R., & Pratt, J. (1995). A model of the accounting education process. **Issues in Accounting Education**. 10 (2): 229-246.
- Hardin, J.R., & Stocks, M.H. (1995). The effect of AACSB accreditation on the recruitment of entry-level accountants. **Issues in Accounting Education**. 10 (1): 83-95.
- International Federation of Accountants. (2008). **IES 2 Content of Professional Accounting Education Programs**. Retrieved August 20, 2015, from <http://www.ifac.org/>
- _____. (2008). **IES 3 Professional Skills**. Retrieved August 20, 2015, from <http://www.ifac.org/>
- _____. (2008). **IES 4 Professional Values, Ethics and Attitudes**. Retrieved August 20, 2015, from <http://www.ifac.org/>
- Moncada, S.M., Sanders, J.C., & Czyzewski, A.B. (1997). Prescreening and follow-up interview selection criteria: a comparison of the perceptions of CPA firm recruiters, faculty, and students. Dallas: The American Accounting Association. (Working papers presented at the American Accounting Association meeting in Dallas, TX, July, 1997).